

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Š., a. s. (Š., a. s.), P., B.**, IČO: X., zastúpený JUDr. S. M., advokátom so sídlom Š., B., proti žalovanému: **J. I., M., T.**, obchodné meno J. I. -T.-P., H., T., zastúpený JUDr. J. L., advokátom so sídlom N., T., **o ochranu proti nekalej súťaži**, na odvolanie žalobcu a žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 3. februára 2011, č. k.: 7Cb/38/1999-861, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 3. februára 2010, č. k.: 7Cb/38/1999-861 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 3. februára 2010, č. k.:7Cb/38/1999-861 rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobca žalobou zo 14. mája 1999, po úprave žalobného petitu so súhlasom súdu sa domáhal vydania rozsudku proti žalovanému tak, že súd uloží žalovanému zdržať sa:1) uvádzania a rozširovania údajov o autorizácii tých zdravotníckych tlačív, ktoré nemá autorizované Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, alebo iným príslušným orgánom, 2) rozširovania a využívania materiálu porovnaním cien platných k 1. januáru 1999 zdravotníckych tlačív pre NsP vydavateľ Š., a. s. a I. T. v hospodárskej súťaži, 3) zdržať sa uvádzania a rozširovania akéhokoľvek porovnávaní cien žalobcu a žalovaného, ktoré nie je objektívne a nie je

spracované nezávislým subjektom, 4) žalobca je oprávnený na trovy žalovaného zverejniť tento rozsudok v denníkoch Pravda, SME, Hospodárske noviny a v Týždenníku Trend, a to v rozsahu obsahovo súvislých častí rozsudku, v ktorých sa konštatuje, že zo strany žalovaného došlo k nekalému súťažnému konaniu na úkor žalobcu, 5) zaplatiť žalobcovi 7 mil. Sk ako primerané zadost'učinenie.

Súd prvého stupňa uznesením z 13. decembra 2001, č. k.: 7Cb/38/1999-269 návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 12. januára 2002. Súd prvého stupňa vo veci samej rozhodol rozsudkom z 22. februára 2007, č. k.: 7Cb/38/1999-598 tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 500 000.-Sk ako primerané zadost'učinenie. Návrh na priznanie práva uverejniť rozsudok zamietol, rovnako ako aj nárok na primerané zadost'učinenie v sume 6 500 000.-Sk a konanie ohľadne späťvzatých výrokov v žalobnom petite označených pod bodom 1, 2 a 3 podľa ust. § 96 O. s. p. zastavil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 18. septembra 2008, sp. zn. 6Obo 94/2007 ohľadne zamietnutej žaloby na uverejnenie rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k.: 7Cb/38/1999-598 z 22. februára 2007 potvrdil a v dôsledku zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu sa súd prvého stupňa opätovne zaoberal žiadanou peňažnou formou satisfakcie v sume 7 mil. Sk. Rozsudkom z 21. mája 2009 súd prvého stupňa rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 16 500.-eur ako primerané zadost'učinenie a vo zvyšujúcej časti žalobu zamietol. Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. augusta 2010, č. k.: 6Obo/87/2009 bol rozsudok prvostupňového súdu potvrdený.

Keďže súd prvého stupňa nerozhodol o trovách konania, napadnutým uznesením rozhodol súd prvého stupňa o trovách konania.

Žalobca vzal žalobu v časti uvedenej v jeho petite pod bodom 1, 2 a 3 späť z dôvodu dlhotrvajúceho priebehu sporu o ochrane proti nekalej súťaži (1999-2006), čím súčasnosti stratil svoje opodstatnenie petit zdržováci, ktorého významom bolo zabrániť pokračovaniu v nekalosúťažnom konaní žalovaného. Prvostupňový súd, rozhodujúc o náhrade trov zastaveného konania, zohľadnil okolnosti, ktoré žalobcu k odôvodneniu svojho postupu viedli. Pretože okolnosti späťvzatia návrhu nemožno podradiť pod dôvody osobitného zreteľa, pre ktoré súd výnimočne nemusí náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať, preto

s poukazom na ust. § 146 ods. 2 veta prvá O. s. p. a ust. § 150 ods. 1 O. s. p. žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov zastaveného konania.

Žalobný návrh, ktorým sa žalobca domáhal práva na zverejnenie rozsudku v navrhovanom rozsahu, bol rozhodnutím súdu zamietnutý. V súlade s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. (princíp úspešnosti), bol v tejto časti žaloby celkom úspešný žalovaný.

Pokiaľ ide o žiadané primerané zadosťučinenie, súd rozhoduje o výške primeraného zadosťučinenia vo vzťahu k nekalosúťažnému súťažiteľovi ako dôsledku nekalosúťažného konania, jedná sa o situáciu, kde jeho rozhodnutie o výške plnenia závisí na úvahe súdu v zmysle ust. § 136 O. s. p. Pokiaľ súd prizná žalobcovi nižšie primerané zadosťučinenie, než akého sa domáhal, uplatní sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania ust. § 142 ods. 3 O. s. p., ktoré v takomto prípade umožňuje čiastočne úspešnému žalobcovi priznať náhradu nákladov konania v plnom rozsahu. Pre rozhodnutie o výške žiadaného finančného zadosťučinenia ako náhrady ujmy nemateriálnej povahy bol rozhodujúci záver súdu konštatovaný KS v Trenčíne, ako aj rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že žalovaný konal nekalosúťažne. Preto súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalobcovi by patrila v zmysle ust. § 142 ods. 3 O. s. p. náhrada trov za nárok týkajúci sa žiadaného finančného zadosťučinenia a žalovanému, pokiaľ ide o nárok týkajúci sa práva na zverejnenie rozsudku a preto súd prvého stupňa, keďže účastníci konania mali úspech vo veci samej len čiastočný, nepriznal účastníkom náhradu trov konania. Vzhľadom na vyslovený názor nepovažoval súd prvého stupňa za opodstatnené ani priznanie náhrady trov v konaní o nariadenie predbežného opatrenia.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalobca a žalovaný, obaja v zákonom stanovenej lehote.

Žalobca vo svojom odvolaní navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo ho zmenil tak, že prizná žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle jeho vyčíslenia z 24. augusta 2009 trovy konania vo výške 48 431,90 eur na účet JUDr. S. M. a vo výške 2 176,61eur na účet JUDr. J. H. z týchto dôvodov:

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho skutkového zistenia a zároveň z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalobca bol úspešný v prípade, že žalovaný konal nekalosúťažne, pričom rozhodnutia sa dočkal po viac ako deviatich rokoch, keď Najvyšší Slovenskej republiky konštatoval v odôvodnení uznesenia z 18. septembra 2008, sp. zn.: 6Obo/94/2007, že žalovaný konal nekalosúťažne. Výška primeraného zadosťučinenia je závislá od úvahy súdu a preto nie je možné posudzovať úspech či neúspech vo veci cez číselné vyjadrenie pomeru žiadaného a priznaného nároku. Za uvedených okolností by žalobca, ktorý sa stal obeťou nekalosúťažného konania žalovaného bol nepriznaním náhrady trov konania sankcionovaný za vlastný odhad, ktorý podľa svojho názoru náležite podložil. Takýmto postupom by sa riadnym účastníkom hospodárskej súťaže, konajúcim čestne a v súlade s dobrými mravmi súťaže fakticky odňala možnosť ochrany pred nekalosúťažnými praktikami, keďže od legitímnej požiadavky o súdnu ochranu, by ich odrádzal fakt, že prípadne ak neodhadnú výšku požadovaného zadosťučinenia, budú dokonca sankcionovaní tým, že budú znášať trovy konania a vystavení riziku povinnosti nahradiť trovy konania voči subjektu, ktorý sa nevie presadiť na trhu inak, ako použitím nekalosúťažných praktík.

Vo vzťahu k zdržovaciemu petitu žalobca uviedol, že súd nariadeným predbežným opatrením uložil žalovanému zdržať sa nekalosúťažného konania spočívajúceho v šírení neobjektívneho porovnávacieho cenníka tlačív žalobcu a žalovaného. Zrejme aj vďaka nariadenému predbežnému opatreniu žalovaný postupom času prestal voči žalobcovi konať nekalosúťažne, prostriedkami, pre ktoré bolo začaté konanie vo veci samej.

Žalobca pristúpil k späťvzatiu časti žaloby z dôvodu, že žalovaný po začatí konania upustil od nekalosúťažných praktík, zdržania ktorých sa žalobca domáhal v konaní vo veci samej. Preto nie je možné hľadiť na žalobcu ako na účastníka, ktorý zavinil zastavenie konania, resp. to, že nebol zaviazaný na náhradu trov konania kompenzovať tým, že žalobcovi nebude priznaná náhrada trov v časti konania týkajúcej sa požadovaného primeraného zadosťučinenia v peniazoch. Žalobca má zato, že súd mal o trovách konania v prípade zastavenia konania rozhodnúť podľa ust. § 146 ods. 2 veta druhá O. s. p. a zaviazať žalovaného na náhradu trov konania.

Čo sa týka zamietnutia žaloby v časti požadovaného zverejnenia rozsudku na trovy žalovaného, súd žalobu v tejto časti po viac ako deviatich rokoch zamietol z dôvodu, že od rozhodného obdobia do tohto času je značný časový odstup, v ktorom žalovaný konal

nekalosúťažne. Teda nie zavinením žalobcu stratilo akékoľvek opodstatnenie, aby súd vyhovel časti jeho návrhu na zverejnenie rozsudku.

Žalobca má zato, že mu mala byť priznaná náhrada trov konania minimálne v dvoch z troch požadovaných prostriedkov ochrany voči nekalosúťažnému konaniu a zároveň súd mal zohľadniť aj skutočnosť, že ani v prípade požadovaného zverejnenia rozsudku na trovy žalovaného, nebol návrh zamietnutý z dôvodu, že bol žalovaný neoprávnené, ale z dôvodu, že plynutím času stratil opodstatnenie.

Žalovaný podal taktiež odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa a navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa tak, že žalobcu zaviazže zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 14 152,19 eur v zmysle vyčíslenia z 25. októbra 2010 ako aj trovy odvolacieho konania vo výške 449,76 eur + 20 % DPH z týchto dôvodov:

Žalovaný považuje napadnuté uznesenie za nesprávne, založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Nestotožňuje sa s názorom súdu I. stupňa na existencii dôvodov na nepriznanie náhrady trov konania žalovanému v časti o náhrade trov konania vo vzťahu k zastavenej časti konania. Súd I. stupňa svojim postupom, kedy tvrdenie žalobcu o dĺžke súdneho sporu, považoval za dôvod osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania žalovanému v zastavenej časti celkom, v podstate prejudikoval opodstatnenosť uplatnených žalobných nárokov, čo je pri rozhodovaní o náhrade trov konaní neprípustné.

Žalovaný rovnako nesúhlasí s rozhodnutím o náhrade trov konania vo vzťahu k uplatneným nárokom žalobcu, o ktorých bolo meritórne rozhodnuté a to v časti nároku na priznanie primeraného zadost'učinenia. Je pravdou, že základom pre priznanie akéhokoľvek primeraného zadost'učinenia žalobcovi v peniazoch, bolo preukázanie samotného nekalosúťažného konania zo strany žalovaného, čo sa stalo, ale výška nákladov, ktoré v konaní doposiaľ obom účastníkom vznikli, závisela v absolútne prevažujúcej miere práve od výšky uplatneného peňažného nároku žalobcom titulom primeraného zadost'učinenia. Práve v postupe žalobcu pri určení primeranosti uplatnenej peňažnej sumy je premietnutá jeho zodpovednosť za výsledok konania a s ním súvisiace trovy konania, ktoré vznikli žalovanému.

Určite opodstatnenosť uplatneného peňažného nároku v rozsahu 7,10 % z požadovanej sumy nemožno označiť za nie celkom priliehavý odhad výšky budúceho priznaného nároku.

Žalobca uplatnil nárok vo výške 92,90 % bezdôvodne. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania mal postupovať podľa ust. § 142 ods. 2 O. s. p. a žalovanému mal priznať náhradu trov konania proti žalobcovi pomerne alebo podľa ust. § 142 ods. 3 O. s. p. a žalovanému mal priznať plnú náhradu trov konania.

Žalobca sa písomne vyjadril k odvolaniu žalovaného a uviedol, že nie je daný žiaden dôvod ani zákonný základ na to, aby bola žalovanému priznaná náhrada trov konania. Žalovaný zavinil zastavenie konania v časti žiadaného zdržania sa nekalosúťažného konania a preto v tejto časti mal byť zaviazaný na náhradu trov konania podľa § 146 ods. 2 veta druhá O. s. p. Žalobca preukázal nekalosúťažné konanie žalovaného a vo vzťahu k priznanému zadosťučineniu v peniazoch, ktorého výška závisela od úvahy súdu, je daný dôvod, aby súd mohol priznať plnú náhradu trov konania žalobcovi podľa ust. § 142 ods. 3 O. s. p. K zamietnutiu požadovaného zverejnenia rozsudku nedošlo z dôvodu, že by bola v tejto časti žaloba podaná nedôvodne, ale preto, že vzhľadom na okolnosti časom stratila opodstatnenie. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd rozhodol tak, ako navrhol vo svojom odvolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolanie žalobcu a žalovaného v zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k názoru, že v predmetnej veci nie sú splnené podmienky na potvrdenie napadnutého uznesenia, ale ani na jeho zmenu.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa rozhodol o trovách konania v právnej veci žalobcu Š., a. s. B. proti žalovanému J. I.-T.-P., T., o ochranu proti nekalej súťaži tak, že účastníkom konania nepriznal právo na ich náhradu.

Pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania je podmienkou, aby súd prvého stupňa vychádzal z rozhodnutia, ktorým bolo vo veci meritórne rozhodnuté. Podľa ust. § 53 Obchodného zákonníka, osoby, ktorých práva boli nekalou súťažou porušené alebo ohrozené, môžu sa proti rušiteľovi domáhať, aby sa tohto konania zdržal a odstránil závadný stav. Ďalej môžu požadovať primerané zadosťučinenie, ktoré sa môže poskytnúť aj v peniazoch, náhradu škody a vydanie bezdôvodného obohatenia.

Teda základom pre posúdenie dôvodnosti žaloby bolo posúdenie konania žalovaného t. j. či toto konanie napĺňa znaky nekalosúťažného konania. V konaní bolo zistené, čo

nepopiera ani žalovaný, že došlo z jeho strany voči žalobcovi k nekalosúťažnému konaniu a tento záver je aj vyslovený v právoplatných rozhodnutiach súdu.

Súd prvého stupňa správne konštatoval, že o výške primeraného zadosťučinenia vo vzťahu proti rušiteľovi neexistujú žiadne exaktné kritéria na to, aby sa určila výška primeraného zadosťučinenia a že ide o situáciu, kedy rozhodnutie súdu o výške satisfakcie ako dôsledku nekalosúťažného konania závisí na úvahe súdu v zmysle ust. § 136 O. s. p.

Odvolačí súd sa preto nemohol stotožniť s názorom žalovaného, že súd prvého stupňa mal o náhrade trov konania rozhodovať podľa pomeru úspechu účastníkov v konaní (§ 142 ods. 2 O. s. p.) resp. mal rozhodnúť v prospech žalovaného podľa ust. § 142 ods. 3 O. s. p.

Podľa ust. § 55 ods. 2 Obch. zákonníka – súd môže účastníkovi, ktorého návrhu sa vyhovel, priznať v rozsudku právo uverejniť rozsudok na trovy účastníka, ktorý v spore neuspel, a podľa okolností určiť aj rozsah, formu a spôsob uverejnenia.

Žalobca v zmysle vyššie citovaného ustanovenia žiadal právo na zverejnenie rozsudku v navrhovanom rozsahu, zamietnutie tejto časti jeho žaloby však nemožno označiť za neúspech, keďže z formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že je na uvážení súdu, či tomuto návrhu vyhovie alebo nie. Iba ak by žalobca v spore neuspel t. j. nedošlo by zo strany žalovaného k nekalosúťažnému konaniu, potom by bolo možné vysloviť, že v aj tejto časti žaloby bol žalobca neúspešný.

Odvolačí súd názor súdu prvého stupňa týkajúci sa náhrady trov konania v časti konania, ktoré bolo zastavené pre späťvzatie, považuje za zmätočný, keďže nevychádza zo skutkových okolností rozhodných pre posúdenie práva na náhradu trov konania.

Prvostupňový súd v napadnutom uznesení sa nezaoberal právne významnými skutočnosťami a to, či k späťvzatiu časti žaloby zo strany žalobcu došlo konaním žalovaného t. j. tento sa po podaní žaloby zdržal uvádzania a rozširovania údajov o autorizácii tých zdravotníckych tlačív, ktoré nemal autorizované Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky resp. po podaní žaloby došlo k ich autorizovaniu MZ SR, zdržal sa rozširovania a využívania materiálu porovnávaním cien platných k 1. januáru 1999 zdravotníckych tlačív pre N. vydavateľ Š., a. s. a I. T. v hospodárskej súťaži resp. zdržal sa uvádzania a rozširovania

akéhokoľvek porovnávania cien žalobcu a žalovaného, ktoré nie je objektívne a nie je spracované nezávislým subjektom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie v súlade s ust. § 221 ods. 2 O. s. p.

Bude preto úlohou súdu prvého stupňa, aby v novom rozhodnutí vychádzal z právoplatných rozhodnutí súdu vo veci, ako aj názoru odvolacieho súdu vyššie uvedeného a po doplnení dokazovania v naznačenom smere znova rozhodol o trovách konania a to aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Poučenie: proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné

V Bratislave 29. septembra 2011

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.